

Ram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett berörda utskott tillfälle att avge yttrande över proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 (volym 1) i vad avser bl.a. utgifternas fördelning på utgiftsområden jämte motioner.

Bostadsutskottet behandlar i detta yttrande förslagen i budgetpropositionen och motstående motioner vad avser ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande.

Sammanfattning

Bostadsutskottet tillstyrker att ramen för utgiftsområde 18 för budgetåret 2006 fastställs till den nivå som regeringen föreslagit. Utskottet anser att riksdagen även bör godkänna förslaget om preliminär ram för 2007 respektive 2008 som riktlinje för regeringens budgetarbete. Motstående motionsförslag i dessa delar avstyrks.

Avvikande meningar, m, fp, kd respektive c, har avgivits till förmån för förslagen till medelstillelse avseende utgiftsområde 18 i respektive partimotion.

Utskottets överväganden

Utgiftsområde 18 omfattar anslag inom politikområdena Bostadspolitik, Regional samhällsorganisation och Ekonomisk familjepolitik.

Regeringen föreslår (punkt 3, tabell 4.7) att ramen för utgiftsområde 18 för 2006 skall fastställas till 9 548 841 000 kr. Riksdagen föreslås vidare godkänna en preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 som riktlinje för regeringens budgetarbete (punkt 13 tabell 7.6). För utgiftsområde 18 innebär förslagen en ram om 9 085 miljoner kronor år 2007 och 9 125 miljoner kronor år 2008.

Den föreslagna ramen för utgiftsområde 18 för budgetåret 2006 är 373 miljoner kronor högre jämfört med anvisade medel för innevarande budgetår. Enligt propositionen är ökningen en följd av föreslagna reformer och besparingar inom området. Regeringen hänvisar till sitt sysselsättningspaket som inkluderar en traineutbildning vid länsstyrelserna och en förstärkning av länsstyrelsernas ärendehandläggning och tillsynsverksamhet. Vidare hänvisas till att länsstyrelserna föreslås tillföras medel med anledning av de extraordinära kostnaderna som följer av stormen i Sydsverige.

Minskningen av den preliminära utgiftsramen för 2007, jämfört med den för 2006 föreslagna utgiftsramen, anges främst vara en följd av att det tillfälliga investeringsbidraget till hyresrätter upphör. Beräkningen av den preliminära ramen för utgiftsområdet 2008 är gjord med hänsyn till att de tillfälliga sysselsättningspaketen då förutsätts upphöra.

Förslag om andra nivåer för ramen för utgiftsområde 18 läggs fram i partimotioner av m, fp, kd respektive c. Ramförslagen i dessa motioner utgår bl.a. från ett gemensamt förslag om bostadsfinansieringen med innebörden att räntebidragen samt investeringsbidragen för anordnande av hyresbostäder avvecklas. För räntebidragen innebär förslaget att inga nya räntebidrag beviljas och att en successiv avveckling av redan beviljade räntebidrag skall genomföras fram till år 2011. I övrigt utgår ramförslagen i motionerna från delvis olika anslagsförslag.

Moderata samlingspartiet föreslår i sin partimotion 2005/06:Fi240 yrkande 6 att ramen för utgiftsområde 18 för budgetåret 2006 skall fastställas till ett belopp som är 2 165 miljoner kronor lägre än regeringsförslaget. För budgetåren 2007 och 2008 föreslås i motionens yrkande 9 en ram som uppgår till belopp som är 2 129 respektive 2 428 miljoner kronor lägre än vad regeringen förordat. Inriktningen på ramförslaget är enligt motionen att bostadsmarknaden skall normaliseras och avregleras så att samtliga subventioner och särlösningar kan avskaffas. En sänkt fastighets-skatt för flerfamiljshus möjliggör avskaffande av räntebidragen. Bostadsbidragen till ungdomar under 29 år utan barn avvecklas.

I Folkpartiets partimotion 2005/06:Fi241 yrkande 8 föreslås att ramen för budgetåret 2006 bestäms till ett belopp som är 1 451 miljoner kronor lägre än vad regeringen föreslagit. Enligt yrkande 12 bör utgifterna inom utgiftsområde 18 beräknas till ett belopp som är 1 342 miljoner kronor lägre än regeringsförslaget för budgetåret 2007 och 1 777 miljoner kronor lägre för budgetåret 2008. Ramförslaget utgår enligt motionen från behovet av att vidta åtgärder för en bättre fungerande bostadsmarknad. Minskade subventioner till bostadssektorn möjliggörs bl.a. genom att fastighets-skatten för flerbostadshus reduceras. Besparingar är möjliga att göra inom Boverket och vissa andra myndigheter inom utgiftsområdet.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2005/06:Fi242 en minskning av ramen med 1 225 miljoner kronor vad gäller år 2006 (yrkande 5). För budgetåren 2007 och 2008 föreslås att utgifterna beräknas till belopp som är 1 092 respektive 1 480 miljoner kronor lägre än vad regeringen förordat (yrkande 7). Ramberäkningen utgår från både anslagsminskningar och ett höjt anslag för bostadsbidragen. Vidare föreslås medel anslås för ett bidrag till studentbostäder och för ett forum för äldres boende. Besparingar föreslås för Boverket och länsstyrelserna.

Förslagen för utgiftsområde 18 i Centerpartiets partimotion 2005/06:Fi243 yrkande 3 innebär att ramen bestäms till ett belopp som är 2 065 miljoner kronor lägre än regeringsförslaget för 2006 och beräknas till belopp som är 1 671 respektive 2 129 miljoner kronor lägre än vad regeringen förordat för budgetåren 2007 och 2008. Ramen begränsas genom att åtgärder inom familjepolitiken möjliggör sänkt anslag till bostadsbidragen. Vidare minskas anslagen för vissa myndigheter. Medel föreslås bli avsatta för ett investeringsbidrag för studentbostäder samt för ett hissbidrag.

De ovan beskrivna förslagen i budgetpropositionen och i partimotionerna om ramar för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande åren 2005–2007 kan sammanfattas i nedanstående tabell.

Tabell: Förslag om ram för utgiftsområde 18

Förslagen i partimotionerna redovisas som avvikelse från regeringens förslag. Beloppen anges avrundade till miljoner kronor.

	2006	2007	2008
Regeringen	9 549	9 085	9 125
m	-2 165	-2 129	-2 428
fp	-1 451	-1 342	-1 777
kd	-1 225	-1 092	-1 480
c	-2 065	-1 671	-2 129

Bostadsutskottet vill vad gäller förslagen om ramen för utgiftsområde 18 anföra följande.

Bostadsutskottets beredningsområde omfattar bl.a. bostadspolitiska frågor i vid bemärkelse och frågor om den regionala samhällsorganisationen. En rad av de frågor som bereds har stor betydelse både för utvecklingen av samhällsekonomin och för strävandena efter en långsiktigt hållbar utveckling av vår livsmiljö.

Målet för bostadspolitiken är att alla skall ges förutsättningar att leva i goda bostäder till rimliga kostnader och i en stimulerande och trygg miljö inom långsiktigt hållbara ramar. Inom utgiftsområde 18 finns anslag för ett flertal verksamheter och stödformer som har stor betydelse för människors vardagsliv och för samhällsutvecklingen i stort. Det är därför nödvändigt att ramen för utgiftsområdet ges en tillräcklig omfattning så att pågående insatser kan fullföljas enligt planerna. Inom utgiftsområdet finansieras ett antal stöd inriktade både på produktion av nya bostäder och på att hålla nere boendekostnaderna för ekonomiskt svagare hushåll.

Bostadsbidrag är ett viktigt medel för att det bostadspolitiska målet skall kunna uppnås. Riksdagen har under föregående riksmöte beslutat om regeländringar som innebär en viss ökning av anslagsbelastningen fr.o.m. 2006.

De produktionsstöd som finns inom utgiftsområdet syftar till att bostäder med rimliga hyror skall kunna byggas. De har också starkt bidragit till att målsättningen om en produktion av 120 000 nybyggda lägenheter under mandatperioden kommer att kunna nås och överträffas. Frågan om formerna för produktionsstödet efter år 2006 bereds för närvarande av regeringen och ett förslag till riksdagen kan förväntas under våren 2006.

Flera av stöden inom utgiftsområdet är inriktade på åtgärder som syftar till att förbättra boendemiljön och undanröja olika hälsorisker. Fortsatta insatser behövs också för att motverka obalanserna på bostadsmarknaden mellan olika delar av landet. Den positiva ekonomiska utvecklingen under senare år har emellertid medfört att efterfrågan på statlig medverkan till omstruktureringen av kommunala bostadsföretag på orter med ett vikande befolkningsunderlag har begränsats.

Tillräckliga resurser måste ges till den regionala statliga förvaltningen. Länsstyrelserna har på ett flertal områden en avgörande betydelse för genomförandet av olika statliga åtaganden och för att ge service åt enskilda och företag.

Bostadsutskottet kan konstatera att regeringens ramförslag för utgiftsområde 18 utgår från att fortsatta satsningar med bl.a. dessa inriktningar skall komma till stånd även under de kommande budgetåren. Sammantaget gör bostadsutskottet bedömningen att den föreslagna ramen bör ge tillräckligt utrymme för den anslagsfördelning inom utgiftsområde 18 som bostadsutskottet senare i höst kommer att ta ställning till. Utskottet kan samtidigt konstatera att de alternativa förslag till ram för utgiftsområdet som förs fram i de aktuella partimotionerna inte ger motsvarande handlingsutrymme

för bostadspolitiska insatser och för utvecklingen av den regionala samhällsorganisationen. Tvärtom utgår dessa ramförslag från att kraftiga nedskärningar genomförs på ett flertal områden och att stödformer avvecklas i förtid.

Bostadsutskottet vänder sig bl.a. mot det för samtliga motioner gemensamma förslaget om att avveckla investeringsstödet för hyresbostäder i förtid samt att redan nu inleda en avveckling av räntebidragen. En avveckling av det nuvarande produktionsstödet förutsätter att ett förslag om ett alternativt långsiktigt hållbart finansieringssystem finns utarbetat. Förslag med denna inriktning har av regeringen aviserats till våren 2006. Även motionsförslagen om att ta bort stödet för omstrukturering av kommunala bostadsföretag kan få allvarliga konsekvenser för de kommuner som drabbats av ett vikande befolkningsunderlag.

Vidare har utskottet starka invändningar mot de besparingar som föreslås på flera myndighetsanslag. Det gäller inte minst de ramförslag som förutsätter stora anslagsminskningar för länsstyrelserna. Den satsning på bl.a. förstärkningar av ärendehandläggningen och tillsynsverksamheten som regeringen föreslår får anses vara väl motiverad.

Bostadsutskottet kommer senare i höst att ta ställning till förslag om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 18. Det kan emellertid redan nu konstateras att de ramförslag som lagts fram i partimotionerna inte bör läggas till grund för utskottets vidare arbete. Utskottet avstyrker således förslagen i partimotionerna 2005/06:Fi240 (m), 2005/06:Fi241 (fp), 2005/06:Fi242 (kd) och 2005/06:Fi243 (c).

Bostadsutskottet tillstyrker att ramen för utgiftsområde 18 för 2006 fastställs till den nivå som regeringen föreslagit. Utskottet anser att riksdagen även bör godkänna förslaget om preliminär ram för 2007 och 2008 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Stockholm den 20 oktober 2005

På bostadsutskottets vägnar

Owe Hellberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Owe Hellberg (v), Anders Ygeman (s), Lilian Virgin (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Nina Lundström (fp), Siw Wittgren-Ahl (s), Maria Öberg (s), Carl-Axel Roslund (m), Gunnar Sandberg (s), Lars Tysklind (fp), Rigmor Stenmark (c), Leif Jakobsson (s), Ewa Thalén Finné (m), Sten Lundström (v), Helena Hillar Rosenqvist (mp), Matilda Ernkrans (s) och Dan Kihlström (kd).

Avvikande meningar

1. Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande (m)

Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Carl-Axel Roslund (m) och Ewa Thalén Finné (m) anför:

Det är hög tid att lägga om bostadspolitiken från den nuvarande inriktningen på bidrag och detaljreglering till en politik som främjar eget ansvarstagande och nya lösningar. Bostadsmarknaden skall styras av människors efterfrågan och fria val, och det är bostadspolitikens uppgift att ge förutsättningar för att dessa val skall kunna tillgodoses. Bostadsutbudet skall tillåtas svara mot olika individers behov av trygghet och önskemål i olika skeden av livet. De förslag som ligger till grund för den ram för utgiftsområde 18 som föreslås i Moderata samlingspartiets partimotion 2005/06:Fi240 har en sådan inriktning.

Flera av de nuvarande anslagen inom utgiftsområde 18 är direkta uttryck för en politik som utgår från att obalanser i bostadsutbudet och olika former av brister bäst löses genom detaljstyrning och bidrag. En bostadspolitik med inriktning på att avreglera och normalisera bostadsmarknaden medför besparingar samtidigt som ett större utrymme ges för egna initiativ och innovationer.

Statens insatser inom bostadsfinansieringen har under de senaste åren präglats av att ett flertal tillfälliga bidragsformer inrättats och avvecklats. En kortsiktighet och ryckighet har även i övrigt präglat de bostadspolitiska besluten. Inom hela bygg- och bostadssektorn har osäkerhet rått om vilka förutsättningar som kommer att gälla för byggande och förvaltning under de närmaste åren. Önskvärda och nödvändiga investeringar har därför uteblivit eller försenats. Resultatet har blivit snedvriden konkurrens, ökade byggkostnader och en bostadsproduktion som inte motsvarar efterfrågan. Nu har regeringen aviserat att ett nytt ”långsiktigt hållbart bostadsfinansieringssystem” skall utarbetas och träda i kraft efter 2006. En arbetsgrupp inom Regeringskansliet med uppgift att lämna förslag i frågan har emellertid med en förvånande klarsyn konstaterat att ”den avreglerade kapitalmarknaden erbjuder i dag bostadssektorn väsentligt bättre finansiella betingelser än det varit möjligt att reglera eller subventionera fram”. Trots detta lämnas förslag om nya former av subventioner. Vi anser att den självklara slutsatsen av denna insikt i stället borde vara att avveckla subventionerna till bostadsproduktionen.

Moderata samlingspartiets förslag om ram och anslag för utgiftsområde 18 utgår från ett gemensamt förslag från Allians för Sverige om bostadsfinansieringen från år 2006. Alliansen föreslår att räntebidraget avvecklas till 2011. Förslaget innebär att inga nya räntebidrag beviljas. För de fastigheter som i dag har räntebidrag och som är befriade från fastighetsskatt

sänks schablonen för beräkning av räntekostnaden till 20 % 2006 från dagens 30 %. Därefter trappas schablonen ned successivt under en femårsperiod. För övriga fastigheter trappas schablonen för beräkning av räntekostnaden ned från 14 % 2006 till 0 % år 2011.

Utöver detta avskaffas skattelättnaden för vissa byggtjänster och investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder. Beviljandet av nya stöd i dessa system upphör omedelbart. Förslagen beräknas medföra en sammanlagd besparing för den offentliga sektorn på 2,2 miljarder kronor 2006.

Besparingar är möjliga att genomföra också på ett flertal andra anslag inom utgiftsområdet. Vid en reformering av familjepolitiken kan bidrag växlas mot sänkta skatter. Till dess en sådan omläggning sker kan bostadsbidragen helt inriktas på barnfamiljer. Bidraget till ungdomar under 29 år bör således avvecklas. De specialinriktade bidragen till åtgärder mot radon och fukt- och mögelskador kan avvecklas. Förenklingar av regelsystem och en begränsning av myndigheternas uppgifter ger besparingar på flera myndighetsanslag. Det gäller bl.a. anslagen för Boverket och länsstyrelserna. De av regeringen under senare år inrättade organen Byggekostnadsforum och Ungdomsbostadssamordnare kan helt avvecklas.

Även i övrigt måste en rad åtgärder vidtas för att möjliggöra ett bostadsbyggande som svarar mot efterfrågan. Det handlar bl.a. om att reformera hyressättningssystemet, tillåta ägarlägenheter samt förenkla plan- och bygglovsprocessen. Vidare måste den statliga styrningen av kommunernas bostadsföretag upphöra och hyresgäster tillåtas köpa sina egna bostäder om de så önskar. Sammanfattningsvis handlar det om att ge bostadssektorn förutsättningar som möjliggör långsiktiga beslut utan påverkan av ständiga politiska ingrepp.

Vi kan konstatera att denna inriktning ligger till grund för de förslag om ram för utgiftsområde 18 under budgetåren 2006–2008 som läggs fram i Moderata samlingspartiets partimotion 2005/06:Fi240. Genom avveckling av olika bidragsformer och andra åtgärder kan ramen för utgiftsområde 18 begränsas. Detta ger utrymme bl.a. för de skattesänkningar inom bostadssektorn och i övrigt som Moderata samlingspartiet föreslår i andra motioner.

Med hänvisning till det nu anförda anser vi att Moderata samlingspartiets partimotion 2004/05:Fi231 yrkandena 6 och 7 bör tillstyrkas och att regeringens förslag, liksom övriga aktuella motionsyrkanden, bör avstyrkas.

2. Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande (fp)

Nina Lundström (fp) och Lars Tysklind (fp) anför:

Sverige behöver en ny bostadspolitik med bostadskonsumentens behov och önskemål i centrum. Bostadspolitikens fokus behöver ändras från ett centralplanerings- och myndighetsperspektiv till ett konsumentperspektiv. Den nuvarande subventionsbaserade politiken måste läggas om så att långsiktigt hållbara spelregler skapas för bostadsbyggandet och för bostadssektorn

som helhet. En rad åtgärder, som skattelättnader och en bättre incitamentsstruktur, behövs för att uppnå lägre produktionskostnader och en fungerande bostadsförsörjning. Genom reformer som förbättrar marknadsmässigheten inom bygg- och bostadssektorn kan olika subventionssystem avvecklas. Det är fullt möjligt att göra besparingar inom utgiftsområde 18 samtidigt som förutsättningar för en bättre fungerande bostadsmarknad skapas. Den ram för utgiftsområdet som föreslås i Folkpartiets partimotion 2005/06:Fi241 utgår från att den subventionsbaserade bostadspolitikerna växlas över till åtgärder som ger långsiktigt hållbara spelregler inom sektorn.

Allians för Sverige lägger fram ett gemensamt förslag för bostadsfinansieringen. Alliansen föreslår att räntebidraget avvecklas till 2011. Förslaget innebär att inga nya räntebidrag beviljas. För de fastigheter som i dag har räntebidrag och som är befriade från fastighetsskatt sänks schablonen för beräkning av räntekostnaden till 20 % 2006 från dagens 30 %. Därefter trappas schablonen ned successivt under en femårsperiod. För övriga fastigheter trappas schablonen för beräkning av räntekostnaden ned från 14 % 2006 till 0 % år 2011.

Utöver detta avskaffas skattelättnaden för vissa byggtjänster och investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder. Beviljandet av nya stöd i dessa system upphör omedelbart. Förslagen beräknas medföra en sammanlagd besparing för den offentliga sektorn på 2,2 miljarder kronor 2006.

Besparingar kan göras på myndighetsanslaget för Boverket när myndighetens uppdrag förändras. Länsstyrelserna bör tillföras extra medel för bl.a. statistikproduktion, effektivare handläggning, skyddat boende och insatser för nationella minoriteter. Byggekostnadsforum kan avvecklas samtidigt som Formas ges en motsvarande anslagsökning. Ungdomsbostadssamordnaren avvecklas och medel anslås i stället till insatser inom sektorn för ökad jämställdhet och internationell delaktighet.

Enligt Folkpartiet liberalernas uppfattning finns det behov av att se över bostadsbidragssystemet som en del av familjepolitiken. Dagens system medför bl.a. skadliga marginaleffekter för många hushåll. Framför allt ensamstående föräldrar, oftast kvinnor, fastnar i dag i en fattigdomsfälla som det är svårt att ta sig ur. Långsiktigt gäller det att skapa förutsättningar genom andra politiska åtgärder som gör det möjligt för dessa grupper att försörja sig själva. På kort sikt föreslår vi emellertid inga förändringar av anslaget för bostadsbidrag men anser att det krävs ytterligare regelförändringar för att bl.a. minska marginaleffekterna.

För att uppnå en fungerande bygg- och bostadsmarknad behöver givetvis också en rad åtgärder vidtas som inte påverkas genom de anslag och beslut om ramar som behandlas i detta yttrande. Det handlar bl.a. om att stärka konkurrensen inom byggsektorn, ta bort olika hinder i plan- och byggprocessen, genomföra en ny statlig markpolitik, införa ägarlägenheter samt att reformera hyressättningen för nyproduktionen. Förslag med denna inriktning har lagts fram av Folkpartiet.

Sammantaget innebär de åtgärder som Folkpartiet föreslagit i andra motioner att ramen för utgiftsområde 18 för åren 2005–2007 bör bestämmas i enlighet med Folkpartiets partimotion 2005/06:Fi241. Regeringsförslaget i denna del samt förslagen i övriga partimotioner avstyrks.

3. Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande (kd)

Dan Kihlström (kd) anför:

En fungerande bostadsmarknad är nödvändig för en god samhällsutveckling – både ekonomiskt och socialt. I dag finns det emellertid betydande obalanser på bostadsmarknaden i stora delar av landet. Antalet kommuner som rapporterar bostadsbrist fortsätter att öka. Bostadspolitiken befinner sig i en akut förtroendekris till följd av en brist på nödvändiga reformer av planprocessen, hyreslagstiftningen och bostadsfinansieringen.

Kristdemokraterna föreslår i motioner ett långsiktigt bostadspolitiskt alternativ där bl.a. fastighetsskatten avskaffas, planprocessen förenklas, ett bosparande för unga införs och en friare hyressättning tillämpas i nyproducerade fastigheter. Kristdemokraternas alternativ innebär också att en rad åtgärder vidtas som får betydelse för anslagen inom utgiftsområde 18 och möjliggör en begränsning av ramen för utgiftsområdet. Samtidigt ger vårt alternativ utrymme för flera nya satsningar inom det bostadspolitiska området.

Det största anslaget inom utgiftsområdet är bostadsbidraget. Kristdemokraterna föreslår en anslagsökning för att ge utrymme för flera förändringar i bidragssystemet som är nödvändiga för att undanröja påtagliga brister i dagens regler. De individuella inkomstgränserna som bidragsgrund för bostadsbidragen slopas och den redan beslutade bidragshöjningen för flerbarnsfamiljer höjs kraftigt. Bostadsbidrag skall också beräknas på hela räntekostnaden för bolån. De föreslagna åtgärderna gynnar familjer med en svår ekonomisk situation och förbättrar neutraliteten mellan olika boendeformer.

Kristdemokraterna avvisar regeringens kortsiktiga och bidragsorienterade åtgärder för bostadsfinansieringen. Det behövs helt andra och långsiktiga åtgärder för att komma till rätta med bostadsbyggandets omfattande problem. Budgetmässigt handlar det framför allt om att sänka skattetrycket på bostadssektorn.

Allians för Sverige föreslår att räntebidraget avvecklas till 2011. Förslaget innebär att inga nya räntebidrag beviljas. För de fastigheter som i dag har räntebidrag och som är befriade från fastighetsskatt sänks schablonen för beräkning av räntekostnaden till 20 % 2006 från dagens 30 %. Därefter trappas schablonen ned successivt under en femårsperiod. För övriga fastigheter trappas schablonen för beräkning av räntekostnaden ned från 14 % 2006 till 0 % år 2011.

Utöver detta avskaffas skattelättnaden för vissa byggtjänster och investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder. Beviljandet av nya stöd i dessa system upphör omedelbart. Förslagen beräknas medföra en sammanlagd besparing för den offentliga sektorn på 2,2 miljarder kronor 2006.

Ägande och förvaltande av hyreshus är näringsverksamhet och skall därför inte beskattas utöver normal beskattning av näringsverksamhet, dvs. när vinst uppstår. Kristdemokraterna föreslår att fastighetsskatten avskaffas redan år 2006.

Ett nytt anslag för investeringsbidrag för byggande av studentbostäder införs. Vidare föreslår Kristdemokraterna att ett forum för äldres boende inrättas för att ta fram förslag om konkreta åtgärder som förbättrar beredskapen för det ökade antal äldre som kräver ändamålsenliga bostäder.

Kristdemokraterna anser också att det nuvarande anslaget för omstrukturering av kommunala bostadsbolag bör avvecklas. Samtidigt bör ett lika stort anslag inrättas för ett stödsystem som står i bättre överensstämmelse med det kommunala självstyret och som är öppet för alla fastighetsägare i vissa kommuner.

Sammantaget innebär de ovan redovisade åtgärderna att ramen för utgiftsområde 18 bör fastställas i enlighet med förslaget i Kristdemokraternas partimotion 2005/06:Fi242. Regeringens förslag, liksom övriga aktuella motionsyrkanden, avstyrks.

4. Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande (c)

Rigmor Stenmark (c) anför:

Sverige behöver en ny hållbar bostadspolitik för hela landet med en hög flexibilitet för att passa olika lokala förutsättningar och behov. Centerpartiet eftersträvar en bostadspolitik baserad på federalismens principer där makten byggs underifrån. Genom en lokalt anpassad bostadspolitik ges förutsättningar för var och en att kunna påverka sitt boende, oavsett var man bor. Centerpartiet vill se en reformerad bostadspolitik med ett större marknadsekonomiskt inslag. Genom att låta marknaden styras av vad människor faktiskt vill ha kan inflytande och delaktighet i boendet öka. Vi vill även öka mångfalden på bostadsmarknaden för att underlätta för var och en att göra sitt eget val.

Det förslag om ram för utgiftsområde 18 som Centerpartiet lägger fram i sin partimotion 2005/06:Fi243 utgår från att ett flertal åtgärder med den förordade inriktningen kan vidtas. Centerpartiet lägger även fram förslag inom bl.a. skatte- och familjepolitiken som påtagligt förbättrar förutsättningarna på bygg- och bostadsmarknaden. Ett av dessa förslag innebär skattelättnader för hushåll med låga inkomster. Därigenom kan anslaget för bostadsbidrag minskas.

Allians för Sverige föreslår att räntebidraget avvecklas till 2011. Förslaget innebär att inga nya räntebidrag beviljas. För de fastigheter som i dag har räntebidrag och som är befriade från fastighetsskatt sänks schablonen

för beräkning av räntekostnaden till 20 % 2006 från dagens 30 %. Därefter trappas schablonen ned successivt under en femårsperiod. För övriga fastigheter trappas schablonen för beräkning av räntekostnaden ned från 14 % 2006 till 0 % år 2011.

Utöver detta avskaffas skattelättnaden för vissa byggtjänster och investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder. Beviljandet av nya stöd i dessa system upphör omedelbart. Förslagen beräknas medföra en sammanlagd besparing för den offentliga sektorn på 2,2 miljarder kronor 2006.

Centerpartiet föreslår också ett avskaffande av fastighetsskatten på flerfamiljshus.

Behovet av studentbostäder är på många högskoleorter akut. Det investeringsbidrag för anordnande av studentbostäder som kunde utgå mellan 2000 och 2003 visade sig vara ett verksamt stöd som bidrog till ett ökat byggande av studentbostäder. Ett anslag om 150 miljoner kronor för ett återinfört riktat investeringsbidrag bör därför inrättas inom utgiftsområde 18.

Centerpartiet vill även avsätta 50 miljoner kronor till en skattereduktion vid uthyrning av del av privatbostad.

Sverige står inför en demografisk utmaning där en allt större del av befolkningen blir allt äldre. Äldre och handikappade bör ges möjligheter till samma valfrihet på bostadsmarknaden som andra. Det avskaffade anslaget för bidrag till installation av hissar bör därför återinföras.

Besparingar kan genomföras vid Boverket och länsstyrelserna. Den nyinrättade ungdomsbostadssamordnaren är inget annat än regeringens alibi för en ungdomspolitik som inte fungerar. Anslaget för denna funktion kan helt tas bort. Även anslaget för omstrukturering av kommunala bostadsföretag kan helt avvecklas.

Sammanfattningsvis anser jag att förslaget i Centerpartiets partimotion 2005/06:Fi243 yrkande 3 om ramen för utgiftsområde 18 bör tillstyrkas av finansutskottet. Regeringsförslaget om ram för utgiftsområde 18, liksom övriga aktuella motionsyrkanden, avstyrks.